

Lp Kristo Kiiker
Consultare OÜ
Pikk 30
93819 KURESSAARE

Teie 09.09.2009

Meie 19.10.2009 HLS 6-8/26630 -L

Kihelkonna valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne

Esitasite Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioonile heakskiitmiseks Kihelkonna valla üldplaneeringu (ÜP) keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande.

Kihelkonna valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 33 lg 1 p 2 ja § 56 lg 5 alusel Kihelkonna Vallavolikogu 05.11.2007 otsusega nr 36. Üldplaneeringu koostaja on Hendrikson&Ko. Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviijaks on Consultare OÜ (juhtekspert Kristo Kiiker). Hendrikson&Ko teavitas Saaremaa Keskkonnateenistust ja teisi KeHJS § 35 lg 6 nimetatud asutusi ja isikuid Kihelkonna valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest 12.11.2007 kirjaga nr 379/07. Ajalehes Meie Maa ilmus teade KSH algatamise otsusest 07.11.2007 ja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ilmus teade KSH algatamise otsusest 15.11.2007.

Consultare OÜ esitas Kihelkonna valla üldplaneeringu KSH programmi eelnõu Saaremaa keskkonnateenistusele seisukoha võtmiseks (tulenevalt KeHJS § 36 lõikest 3) kirjaga 08.05.2008.

Saaremaa keskkonnateenistus andis seisukoha Kihelkonna valla üldplaneeringu KSH programmi eelnõu kohta oma kirjaga nr nr 40-11-4/25134 30.05.2008. Keskkonnateenistus leidis, et KSH programmi eelnõu vastas KeHJS § 36 lõikes 2 esitatud nõuetele.

Kihelkonna Vallavalitsus teatas Kihelkonna valla üldplaneeringu eskiislahenduse ja Kihelkonna valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust 05.06.2008 ametliku väljaande Ametlikud Teadaanded kaudu ja ajalehes Meie Maa 18.06.2008, Hendrikson&Ko teavitas oma kirjaga 04.06.2008 nr 638/08 Saaremaa keskkonnateenistust ja teisi asjast huvitatud isikuid.

Kõigil isikutel oli võimalik 11.06.2008 kuni 25.06.2008 Kihelkonna valla üldplaneeringu eskiislahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõuga tutvuda Kihelkonna vallavalitsuses ja veebilehel www.hendrikson.ee ning esitada planeeringu eskiislahenduse ja KSH programmi eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid kuni 25.06.2008.

Hiiumaa

Kõrgessaare mnt 18, 92412 Kärkla
Tel 463 6820, faks 463 6830
hiiu@keskkonnaamet.ee

Läänemaa

Kiltsi tee 10, 90403 Haapsalu
Tel 472 4720, faks 472 4730
laane@keskkonnaamet.ee

Läänemaa

Penijõe küla, 90305 Lihula vald
Tel 472 4234, faks 477 8088
penijoe@keskkonnaamet.ee

Saaremaa

Tallinna 22, 93819 Kuressaare
Tel 452 7777, faks 452 7770
saare@keskkonnaamet.ee

Kihelkonna valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja eskiislahenduse ning üldplaneeringu KSH programmi eelnõu avalik arutelu toimus 27.06.2008 Kihelkonna vallamajas. KSH programmi eelnõu avalikustamise ajal saatis Eesti Projektbüroode Liit Saaremaa keskkonnateenistusele ja Kihelkonna vallavalitsusele kirja (16.06.2008 nr k-207), milles vaidlustas KSH juhteksperdi Kristo Kiikeri pädevuse. Kirjale vastas (26.06.2008 kirjaga nr 40-11-4/29856) Saaremaa keskkonnateenistus, kes leidis, et ekspert on pädev keskkonnamõtjude strateegilist hindamist läbi viima. Heakskiitmiseks esitatud KSH programmile olid lisatud juhteksperdi Kristo Kiikeri pädevust tõendavad dokumendid.

Hendrikson&Ko esitas oma 10.07.2008 kirjaga nr 673/08 heakskiitmiseks Kihelkonna valla ÜP KSH programmi koos lisadega

Saaremaa keskkonnateenistus leidis, et keskkonnamõtju strateegilise hindamise programm oli koostatud juhindudes KeHJS § 36 lõikes 2 sätestatust ning kiitis oma 16.07.2008 kirjaga nr 40-11-4/34070 Kihelkonna valla üldplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise programmi heaks.

Kihelkonna Vallavalitsus teatas Kihelkonna valla üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise aruande avalikustamisest ja avalikust arutelust 30.06.2009 ametliku väljaande Ametlikud Teadaanded ja 30.06.2009 ajalehe Meie Maa kaudu.

Keskkonnamõtju strateegilise hindamise aruandega oli kõigil isikutel võimalik tutvuda 14.07.2009-14.08.2009 Kihelkonna vallavalitsuses, raamatukogus ning valla veebilehel.

Keskkonnamõtju strateegilise hindamise aruande avalik arutelu toimus 27.08.2009 Kihelkonna Vallavalitsuse saalis.

Consultare OÜ esitas oma 09.09.2009 kirjaga Kihelkonna valla üldplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise aruande Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioonile heakskiitmiseks.

Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioon keskkonnamõtju strateegilise hindamise järelvalvajana leiab, et Kihelkonna valla üldplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise aruanne vastab üldjoontes KeHJS § 40 sätestatule.

Samas juhime Teie tähelepanu järgmistele punktidele:

1. KSH aruandes lk 44 väidetakse, et reoveekogumisalal immutada ei tohi, kuid 12.01.2009.a veeseaduse muudatus § 24 lg 8 kohaselt võib reoveekogumisalal reostuskoormusega alla 200 ie, kus puudub ühiskanalatsioon nõuetekohaselt immutada vähemalt bioloogiliselt puhastatud reovett.

2. KSH aruanne hindab Pidula oja tundlikuks, selgelt ei formeeru seisukoht, kas veekogu võib või ei või kasutada puhastatud reovee suublana.

3. KSH aruandes lk 45 reovee immutamiseks väljatoodud tingimustes puuduvad järgmised põhimõtted, mis lähtuvad Vabariigi Valitsuse määrusest nr 269 § 10: immutada võib 50 m kaugusel puurkaevu sanitaarkaitseala välispiirist. Kui sanitaarkaitseala ei moodustata ja kehtivad veevõtukoha hooldusnõuded võib immutada 50 m kaugusel puurkaevust; immutada võib 80 m kaugusel joogivee tarbeks kasutatavast salvkaevust.

4. KeHJS § 43. p 1 järgi tuleb strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel arvesse võtta keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi ja kinnitatud seiremeetmeid. Keskkonnaamet, analüüsivõimega siinkohal ÜP ja KSH menetluslikku keerukust ja raskusi, mis tulenevad dokumentide erineval ajal kooskõlastamiseks esitamisest jne, väidab, et KSH aruanne praegusel kujul esitab valeandmeid KeHJS § 42 lg 3 p 4 tähenduses seoses Kõruse puhkeala (golfiala) arendusega.

KSH käsitleb Kõruse golfiala arendust kahes dokumendi osas alljärgnevalt.

Peatükk 1.2. Alternatiividest.

Üldplaneeringu koostamise ajal on menetlemisel Kihelkonna vallas Kõruse külas Joeli, Uue-Silje, Sinilille ja Lagle maaüksuste detailplaneering (planeeringuala suurus 270.1 ha), mille peaesmärk on täismõõtmelise golfiväljaku rajamine. Planeeringuga kavandatud maakasutuse sihtotstarbed on elamumaa (ühepere-, kaksik- ja ridaelamumaa), üldmaa (haljasala maa), ärimaa (toitlustus-, kaubandus- ja teenindusmaa ning spordirajatiste ja majutushoonete maa), transpordimaa, kaitsealune maa ja tootmismaa (väikesed tehnorajatiste krundid). Golfiväljaku rajamise keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne ei olnud planeerimisettepaneku koostamise ajaks avalikustatud ega detailplaneeringut vallavolikogu poolt vastu võetud ja seetõttu hoiduti üldplaneeringus piirkonna maakasutuse ennatlikust määratlemisest. Golfiväljaku rajamise ja eksploatatsiooniga kaasnevad spetsiifilised mõjud (eelkõige võimalik mõju põhjaveele, kaitstavatele liikidele, kohalike inimeste elu-olule), mida üldplaneeringu täpsusastmes käsitleda ei ole otstarbekas. Projekti elluviimine sõltub detailplaneeringu ja selles keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemustest. Ruumilise arengu põhimõtete sõnastamisel ja planeerimisettepaneku koostamisel lähtuti olemasolevast situatsioonist ehk olukorrast, kus projekti elluviimiseks on võimaliku negatiivse mõju leevendamiseks kavandatud piisavalt meetmeid.

Peatükk 7. Raskused KSH teostamisel

ÜP ja KSH protsessi käigus ilmnesid küll mõningad määramatused seoses kohtuvaidlustega hoiualade määramisel, eelkõige Kõruse külas asuvate Joeli, Uue-Silje, Sinilille ja Lagle maaüksuste osas seoses täismõõtmelise golfiväljaku kavandamisega. ÜP ja KSH koostajad on seisukohal, et hoidmaks ära ÜP ja KSH protsessi pidurdamist, lähtutakse planeerimisettepaneku ja selle KSH koostamisel olemasolevast situatsioonist ehk olukorrast, kus projekti elluviimiseks on võimaliku negatiivse mõju leevendamiseks kavandatud piisavalt meetmeid. Golfiväljaku rajamise keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne ei olnud planeerimisettepaneku koostamise ajaks avalikustatud ega detailplaneeringut vallavolikogu poolt vastu võetud ja seetõttu hoiduti üldplaneeringus piirkonna maakasutuse ennatlikust määratlemisest. Golfiväljaku rajamise ja eksploatatsiooniga kaasnevad spetsiifilised mõjud, mida üldplaneeringu täpsusastmes käsitleda ei ole otstarbekas. Projekti elluviimine sõltub detailplaneeringu ja selles keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemustest.

Eeltoodus on mitmeid valeandmeid. KSH-s esitatud väide, et üldplaneeringus *hoiduti piirkonna maakasutuse ennatlikust määratlemisest*, on väär. Kihelkonna Vallavalitsus on 09.09.2009 ajalehes Meie Maa avaldanud teate ÜP avalikustamise ja avalikul arutelul esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamise või arvestamata jätmise kohta, mis sisaldab muuhulgas järgmist.

Avalikustamise käigus esitas Üllar Õun vastuväite, et Joeli, Uue-Silja, Sinilille ja Lagle katastriüksuste detailplaneeringuga kavandatavat on kajastatud üksnes üldplaneeringu seletuskirjas ning esitas ettepaneku määrata üldplaneeringus Kõruse külas Joeli kinnistu juhtotstarbeks puhkeotstarbeline ärimaa ja looduslik haljasmaa ning Uue-Silja ja Sinilille kinnistute juhtotstarbeks elamumaa ja looduslik haljasmaa vastavalt Joeli, Uue-Silja, Sinilille ja Lagle katastriüksuste detailplaneeringule. Kihelkonna Vallavalitsus asus esitatud ettepaneku osas järgmisele seisukohale: määrata Kõruse küla Joeli, Uue-Silje, Sinilille ja Lagle maaüksuste detailplaneeringu ala Kihelkonna valla üldplaneeringus elamumaa, ärimaa, puhke- ja virgestusmaa ja loodusliku haljasmaa segafunktsiooniga maaks, mis lahendab ka vastuväite.

Koos KSH-ga esitatud ÜP lahenduses (pt 4.6 punkt 3) on Kõruse külla kavandatud elamumaa, ärimaa ja puhke- ja virgestusmaa ja loodusliku haljasmaa segafunktsiooniga maa, mis tähendab et piirkonna maakasutus on ennatlikult määratud.

Keskkonnaamet palub eemaldada ka eksitava väite, et ÜP ja KSH koostamisel oli raskuseks asjaolu, et *protsessi käigus ilmnesid küll mõningad määramatused seoses kohtuvaidlustega hoiualade määramisel, eelkõige Kõruse külas asuvate Joeli, Uue-Silje, Sinilille ja Lagle maaüksuste osas seoses täismõõtmetes golfiväljaku kavandamisega.*

Keskkonnaamet märgib, et kohustus säilitada Natura 2000 võrgustiku terviklikkus ja tagada kaitstavate elupaikade säilimine ei sõltu kohtuvaidlustest hoiualade määramise üle. Natura 2000 võrgustikku kuulub ala sõltumata hoiuala olemasolust ja igal juhul tuleb hinnata kavandatavate tegevuste mõjusid, sh ÜP kui strateegilise planeerimisdokumendi tasemel. Just seetõttu käsitlevad nii KeHJS kui PlanS mõistetena Natura 2000 võrgustikku ja – ala, mitte hoiuala.

Keskkonnaamet on veendunud, et Kõruse segafunktsiooniga ala kavandamine ÜP-s ja selle kavatsuse realiseerimine on vastuolus Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekorraga ja strateegilise planeerimisdokumendi kehtestaja ei saa olla veendunud, et kavandatav tegevus ei mõju kahjulikult selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkusele ega mõjuta negatiivselt selle ala kaitse eesmärki KeHJS § 45 lg 2 tähenduses. Keskkonnaamet leiab, et avalikustamise käigus tehtud parandused ja täiendused on muutnud planeeringu põhilahendusi PlanS § 21 lg 5 tähenduses, eriti seoses Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkust ja kaitse eesmärki mõjutava muudatuse sisseviimisega Kõruse segafunktsiooniga ala osas. Seetõttu peaks Kihelkonna Vallavalitsus kordama planeeringu kooskõlastamist Keskkonnaameti kui isikuga, keda muudatus puudutab.

Keskkonnaamet teeb ettepaneku KSH aruandest eemaldada valeandmed ja käsitleda Kõruse segafunktsiooniga maa arendamise keskkonnamõjusid Tagamõisa Natura 2000 loodusalale objektiivselt.

Võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 38 lõike 1, lõike 2 punktid 2-5, § 40 ja § 42 lõiked 2-3 ja Keskkonnaameti peadirektori 03. juuli 2009 käskkirja nr 1-4/148 "Regioonide põhimääruste kinnitamine" lisa 2 "Hiiu-Lääne-Saare regiooni põhimäärus" punkti 3.5.8., kiidab Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioon Kihelkonna valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande heaks tingimusel, et KSH aruandes käsitletakse eeltoodud punkte.

Lugupidamisega

Kaja Lotman
Juhataja kt

Jaanika Niklas 452 7766
Jaanika.Niklas@keskkonnaamet.ee

Veljo Volke 452 7757
Veljo.Volke@keskkonnaamet.ee